

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
МОДЕЛІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ
ВІДНОСИН: ВИКЛИКИ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ
АСПЕКТИ»**

**1 ГРУДНЯ 2023 РОКУ
М. УЖГОРОД**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Ужгородський національний університет
Кафедра фінансів і банківської справи
Департамент фінансів Закарпатської обласної військової адміністрації
Закарпатський регіональний Центр СЕ і ГД НАН України
Львівський торговельно-економічний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Мукачівський державний університет
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ

**ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН:
ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ**

**Збірник матеріалів
VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
(1 грудня 2023 р., м. Ужгород)**

*До 60-річчя заснування економічного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

Ужгород - 2023

*Затверджено
Вченою радою економічного факультету
Ужгородського національного університету,
протокол № 6 від 30.11.2023 року*

Редакційна колегія:

Варцаба В. І. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Чубарь О. Г. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Огородник В. О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Заславська О. І. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Кампо Г. М. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Мінкович В. Т. – ст. викладач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

- Т 65** Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 1 грудня 2023 р.). – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. – 315 с.

Збірник укладено за матеріалами VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти», яка відбулася 1 грудня 2023 р. у ДВНЗ «Ужгородський національний університет», з метою обміну інформацією, досвідом та результатами наукових досліджень з питань модифікації підходів щодо фінансово-кредитного забезпечення розвитку національної та регіональної економіки в реаліях війни та післявоєнного відновлення. Матеріали авторів містять різні точки зору з теоретичних та прикладних засад розвитку фінансової системи держави і регіонів та охоплюють проблемні питання соціально-економічного розвитку України в умовах децентралізації та євроінтеграції, впливу глобальних трансформаційних процесів на фінансову систему країни та функціонування суб'єктів фінансового ринку, модифікації бюджетної та податкової політики в умовах воєнного стану, актуальні аспекти формування зовнішньоекономічної та митної політики держави в реаліях часу, необхідність і перспективи розвитку оціночної діяльності та особливості фінансового менеджменту в період війни та відновлення національної економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Блохін Сергій Теоретичне обґрунтування маркетингових стратегій об'єктів критичної інфраструктури	12
Бойко Ярослав Український експорт: зміни від впливом війни	13
Васьківська Софія Тенденції та перспективи розвитку ринку комерційної нерухомості України	15
Вітрик Ігор Енергетична безпека України: євроінтеграційний вектор	17
Гапак Наталія Міжнародна економічна інтеграція України: досвід та перспективи	18
Гафинець Надія Ринок землі в Україні в умовах воєнного стану	20
Гембік Микола, Цугорка Любомир Особливості формування системи ефективного управління персоналом	22
Готько Андрій, Жиган Мілан Економічне обґрунтування оптимізації логістичних маршрутів	23
Гребчук Ірина, Шаховець Марина Оцінка дій ЄС на вторгнення росії в Україну: економічний аспект	25
Гуй Денис Активізація підприємницької діяльності на ринку нерухомості	26
Данча Ольга, Лапоног Ігор Економічна складова формування маркетингового потенціалу організації	28
Дуленко Злата Стратегічний управлінський облік: основні положення	29
Залевський Дмитро, Пащенко Оксана Функціонування ринку теплоенергетичного обладнання в сучасних умовах	30
Йокоб Ярослава Проблеми та перспективи розвитку ринку нерухомості в Україні в умовах воєнного стану	32
Кандагура Катерина, Чернявська Вікторія Нові діджитал-виклики в адміністративному менеджменті в умовах воєнного стану	33
Карапиш Вікторія Причини структурних зсувів в динаміці макроекономічних показників України в контексті післявоєнної відбудови	34
Кічук Андрій Недоліки у функціонуванні регіонального ринку нерухомості	36
Костьов'ят Ганна, Сержанов Віталій Виклики євроінтеграційного процесу України під час війни	37
Кравчук Емілія Екологічна відповідальність підприємств в Україні та шляхи її покращення	38
Кубіній Володимир, Белей Наталія Сучасні погляди на стратегічне управління	40
Кудак Кристина Сучасні проблеми та перспективи розвитку промисловості в економіці малих міст Закарпатської області	41

Ландовський Ярослав Особливості нормативно-правового забезпечення розвитку потенціалу територіальних громад	43
Ландовський Ярослав, Михайлюк Інна Міграція, її структура та вектори: результати соціологічного дослідження	45
Линка Роман Тенденції ринку нерухомості	46
Лисий Владислав Цифрова економіка: сутність, принципи та етапи розвитку	47
Лохман Наталя Розвиток туризму в Україні в умовах євроінтеграції	49
Луніна Ганна Підприємство в системі ринкових відносин	50
Луцкова Анна Вплив децентралізації та євроінтеграції на ефективність функціонування підприємства в Україні	52
Максютова Олена Формування сучасної європейської туристично-рекреаційної галузі	53
Мельник Олександр Методичні підходи до визначення рівня демографічної безпеки	55
Михайлюк Інна Цифровізація як драйвер розвитку туризму у малих містах	56
Мірошниченко Єлизавета, Груба Віталіна Проблеми функціонування бізнесу в реаліях сьогодення	58
Оніщук Аліна, Плєскач Іван Особливості побудови системи маркетингової логістики	59
Пашенко Олександр, Федюра Ірина Статистико-ігрове моделювання регіонів України за показниками соціально-економічного розвитку	60
Пітюлич Михайло, Каганець-Гаврилко Леся Актуальні проблеми та перспективи ефективного використання туристично-рекреаційного потенціалу в умовах кризи	62
Побережник Олександр Стимулювання розвитку малого підприємництва як фактор розвитку депресивних територій регіону	63
Сіра Евеліна Індустрія гостинності на шляху виживання та розвитку	65
Сірант Марина Особливості соціальної роботи в Німеччині	66
Соколов Олександр, Галушка Роман Необхідність формування безпекоорієнтованого бізнес-середовища в Україні	68
Туряниця Василь Ринок нерухомості в період нестабільності	69
Федоров Роман Акселератори як інструмент підтримки українських стартапів	70
Фірман Мирон Цифровізація нафтогазових родовищ як чинник інноваційної трансформації економіки України	72
Чернега Єлизавета Дослідження трудових ресурсів підприємства	74
Шевченко Олеся Оптимізація бухгалтерського обліку в умовах цифровізації	75
Шепетюк Святослав Працевлаштування молоді у сучасних умовах	76

СЕКЦІЯ 2

АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Loskorikh Gabriella, Potoki Habor International and government grants as a form of state financial support	79
Алексеев Игорь, Угрин Андрій Фінансова та інвестиційна підготовка повоєнного відновлення та розвитку територіальних громад	81
Алексєнко Владислав Світовий досвід нормативно-правового регулювання ринку криптовалют	82
Бігар Наталія Стратегічні аспекти розвитку української фінансової системи	84
Бутурлакiна Тетяна Ефективне управління публічними фінансами в умовах забезпечення реформи прозорості і використання коштів відбудови	86
Варцаба Віра, Ковач Тетяна Оцінка та особливості регулювання ліквідності банківської системи України на тлі війни	87
Варцаба Віра, Огородник Валерія Регулювання фінансового сектору в умовах війни: виклики та перспективи.	89
Височанський Володимир Інноваційний успіх біржових фондів	91
Галянт Анастасія Фондовий ринок України під час війни: стан і перспективи розвитку	92
Гандзюк Вікторія Роль криптовалют у міжнародній фінансовій системі	94
Герашенко Інна Реформування та розвиток фінансової системи України в реаліях війни та післявоєнного відновлення	96
Гребiнь Вікторія Розвиток фінансової системи України в період воєнного стану	97
Григорів Ольга, Небесна Христина Міжнародний досвід фінансування вищої освіти	99
Давимука Олег Світовий досвід альтернативного кредитування та вітчизняні реалії	101
Дідик Олександра Сучасні виклики та можливості фінансування систем соціального захисту	102
Дунська Надія Розвиток корпоративних фінансів в умовах економічної нестабільності	105
Кампо Георгіна, Гаврилець Олесь Динаміка платіжного балансу України	106
Карчева Ганна Проблеми територіальної організації банківської системи України в контексті забезпечення фінансової інклюзії	108
Лiнник Анна Проблематика правового регулювання фінансування сфери охорони здоров'я	110
Лукачина Степан Порівняльний аналіз підприємств електронної та традиційної комерції	112
Маслій Олександра, Луценко Дар'я Страховання як інструмент фінансового забезпечення у туристичній галузі	114
Мiнкович Вікторія Гранти як сучасний метод фінансування економічного розвитку муніципалітетів	115

Музичка Олександра, Логін Віталій Особливості ризик-менеджменту в системі пенсійного страхування	117
Неізвестна Олена, Троян Анастасія Проблематика організації місцевих фінансів (на прикладі Криворізької міської територіальної громади)	119
Придко Ростислав Фінансові інструменти стимулювання розвитку регіонів в умовах війни та післявоєнний період	120
Русин Олександр Фінансова децентралізація та її роль у підтримці розвитку територіальних громад в умовах цифрової економіки	122
Самош Олександр Особливості реформування пенсійної системи України	124
Смоляк Олена Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці України	126
Ткачук Наталія Економічна синергетика як сучасна теорія фінансової науки	127
Фелів Марія-Евеліна Переваги та загрози залучення прямих іноземних інвестицій в умовах війни	129
Фурик Іван Напрями розвитку регіонів в умовах фінансової децентралізації	131
Чкан Ірина, Петроченко Віталій Електронна гривня в Україні: реальність та перспективи	133
Чубарь Оксана, Легеза Неля Військові облигації як джерело фінансування загального фонду державного бюджету	134
Шараєвська Юлія Фінансові інновації в платіжних системах та їх соціальний вплив	137
Юденко Катерина Інфляція та облікова ставка НБУ	138
Якубовський Роман Напрями вдосконалення фінансового ринку України	140
Ярушняк Інна Етапи розвитку фінансового ринку в Україні	142

СЕКЦІЯ 3 МОДИФІКАЦІЯ БЮДЖЕТНОЇ ТА ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПІСЛЯВОЄННОГО СТАНУ

Kulyk Viktoriya Development of the simplified taxation system in Ukraine	144
Вдовиченко Марина Податкова система України та країн ЄС: порівняльний аспект	145
Веселовська Катерина Реформа вітчизняної податкової системи “10-10-10”: перспективи та проблеми	147
Гресь Костянтин Фінансово-бюджетна децентралізація: особливості формування і використання коштів місцевих бюджетів в умовах воєнного стану	150
Дідик Олександра, Смоляр Ліана Роль податкового контролю у забезпеченні фінансової стабільності держави	151
Дуденченко Сергій Акцизне оподаткування в Україні	153

Дьордяй Аліна Повернення довоєнних правил оподаткування: фіскалізація доходів суб'єктів господарювання за допомогою РРО	155
Златьєва Валерія Аналіз видаткової частини бюджету курортно-рекреаційних територій	158
Ківшик Олександр Бюджетне фінансування стратегічно важливих підприємств в умовах війни	160
Клочок Олександр Особливості та проблеми оподаткування сфери віртуальних активів в Україні	162
Кулик Вікторія, Соколенко Тетяна Облікова політика бюджетної установи щодо основних засобів	164
Лазар Петро, Траньович Юлія Вплив воєнного стану на бюджети територіальних громад Закарпатської області	166
Моленда Андрій Трансфертне ціноутворення в Україні в період воєнного стану	167
Сембер Степан Вплив бюджетного потенціалу на резильєнтність територіальних громад	169
Семиволос Денис Тенденції бюджетної політики України на сучасному етапі	171
Синиця Марина Методи планування доходів місцевих бюджетів	172
Слободянюк Наталя Вплив податкової політики підприємства на фінансові результати	174
Сочка Катерина Чинники впливу на формування доходів місцевих бюджетів України в умовах військових дій	176

**СЕКЦІЯ 4
РОЛЬ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ПЕРІОД ВІЙНИ
ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ**

Poyda-Nosyk Nina, Vacho Robert Financial position of the automotive industry companies in the Transcarpathian region	178
Баранова Олександра Цінова політика підприємства як фактори формування його доходів від реалізації продукції	180
Бірдує Станіслав, Клим Іван Ефективність відтворення та використання основних засобів на підприємстві	181
Булах Ірина Управління підприємством в умовах післявоєнної відбудови національної економіки	183
Глушко Аліна, Пиріг Яна Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства в системі заходів стабілізації фінансового стану підприємства	184
Грозян Олександра Фактори формування вартості підприємства	186
Далекорей Антон Фактори впливу на фінансові результати діяльності підприємства	188
Данча Ольга Діагностика фінансово-економічного стану підприємства та шляхи його покращення	190
Дворецька Анастасія Управління фінансовими ресурсами санаторно-курортного закладу в умовах війни	191

Дунська Надія Шляхи діагностики фінансового стану підприємства	192
Загородна Наталія Аналітичне дослідження рівня фінансової стійкості підприємства оборонної галузі	193
Канівець Ангеліна Антикризовий менеджмент в умовах воєнного стану	194
Костенко Ганна, Маріненко Вікторія Аналіз прибутку як формуючого показника фінансової стійкості підприємства курортно-рекреаційної індустрії	197
Кошута Віолетта Фактори підвищення прибутковості підприємства	199
Мицак Ольга, Побережний Анатолій Механізм фінансового забезпечення діяльності підприємства в сучасних умовах	200
Мовчан Діана Особливості оптимізації діагностики платоспроможності підприємства	202
Музичук Віта Особливості управління грошовими потоками підприємств	203
Пеняк Крістіан, Богдан Євгенія Зміст, складові та цілі ефективних фінансових стратегій корпорацій	205
Плавайко Марина Роль корпоративної соціальної відповідальності у кризовий період	207
Рогач Дмитро Ефективність управління фінансами АТ «БАНК АЛЬЯНС»	208
Рояк Олександр, Тороні Мар'яна Етапи розробки стратегічного фінансового бізнес-плану	210
Свистіль Андрій Систематизація фінансових стратегій підприємства	211
Слатвинська Надія Удосконалення внутрішньогосподарського контролю фінансових результатів в умовах цифровізації	213
Фастівець Павло Обґрунтування стратегічного маркетингового плану підприємства	214
Федоренко Олексій, Чута Діана Фінансові ризики міжнародних корпорацій	216
Цугорка Любомир Рентабельність та продуктивність праці як основа ефективності діяльності підприємства	217
Шеховцова Вікторія Антикризовий менеджмент як складова ефективної системи управління підприємством під час воєнного стану	219

СЕКЦІЯ 5

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ

Білавич Юрій Транснаціональні банки: вплив на економіку	221
Гаврилюк Катерина Краудфандинг в соціальному підприємстві: суть, інструменти, перспективи	222
Грушовий Андрій Використання інноваційних технологій для оптимізації депозитної діяльності комерційного банку	224

Дребот Людмила Сучасні тенденції цифрових технологій у страхуванні	225
Заславська Ольга Цифровізація управління фінансовими потоками страхових компаній	227
Копилюк Оксана, Штефанеса Андрій Вплив ризиків на діяльність страхових компаній	229
Кошевка Ярослав Проблеми розвитку інноваційних банківських послуг в Україні	230
Левандівський Омелян Ризики в банківській діяльності	232
Людковська Юлія Аналіз фінансового стану та впливу воєнного стану на діяльність страхової компанії «Країна»	233
Новикова Тетяна Перспективи імплементації InsurTech в практику господарювання суб'єктів страхового бізнесу	235
Огорілко Юрій Становлення незалежності Національного банку України через призму фінансування державного бюджету	236
Осташ Світлана Сутність ринку небанківських фінансових послуг як економічної категорії	238
Поліщук Роман Теорія хаосу в дослідженні функціонування фінансового ринку	241
Попович Дарія, Мегель Сніжана Розвиток страхування іпотеки як спосіб мінімізації кредитних ризиків	242
Пришляк Карина Особливості монетарної політики під час війни	244
Рибак Владислав Особливості управління фінансовим ринком в умовах нелінійності та динамічності	246
Самборський Артур Інноваційні технології у банківській системі України	248
Сембер Степан, Горкій Іветта Проблеми та виклики функціонування банківської системи України в умовах війни	250
Сіладі Катерина Управління проблемними активами банків в Україні	252
Смаліцька Олена Вплив фінансових посередників на економіку	254
Теліга Вероніка Розвиток цифрового банкінгу в Україні	255
Тимчак Мар'яна, Чізмар Тетяна Виклики функціонування страхового ринку України в умовах воєнного часу	257
Товт Ванесса Стан мікрокредитування в Україні в умовах військових дій	258
Шелега Мирина Джерела нарощення обсягів капіталізації банків	260

СЕКЦІЯ 6

РОЛЬ ТА АКТУАЛІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ТА МИТНОЇ ПОЛІТИКИ
ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Mostova Anastasiia Ukrainian agribusiness in european markets: problems and opportunities	262
Артюх Оксана, Ярута Аліна Митний контроль: сучасні виклики та перспективи	263
Бойчук Михайло Контрабанда товарів як елемент тіньової економіки та її вплив на економічну безпеку держави	265
Брензович Анна Порядок митного оформлення товарів в Україні: проблеми та шляхи удосконалення	266
Варцаба Віталій Особливості застосування квот та ліцензій у зовнішній торгівлі в Україні в умовах війни	268
Вучкан Вадим Проблеми та перспективи вдосконалення митного контролю та митного оформлення товарів	270
Глаголич Василь Порядок митного оформлення товарів в умовах війни	272
Голубка Марина Сучасні тенденції розвитку нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі в Україні	274
Гуранич Андрій Процедури реалізації зовнішньої торгівлі в Україні	275
Добра Антоніна Напрями удосконалення митного контролю та переміщення товарів через митний кордон України	277
Іванієнко Віктор Забезпечення міжнародної конкурентоспроможності експортно-орієнтованих підприємств в сучасних умовах господарювання: теоретичні та методологічні аспекти	279
Костьов'ят Ганна, Рогов В'ячеслав Аналіз ЗЕД в умовах війни	281
Кукицяк Денис Інвестування в Україні: виклики та перспективи для іноземних інвесторів	282
Ландовський Ярослав Транскордонне співробітництво: необхідність і проблеми	283
Ліпич Сергій Роль та актуалізація зовнішньоекономічної та митної політики держави в умовах війни та євроінтеграції	285
Матяш Олександр Організація роботи митних органів по запобіганню незаконного переміщення товарів	287
Мерзлікін Євгеній, Бучмей Марія Аналітичне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності	288
Планчак Євгеній Особливості використання мита як специфічного інструменту регулювання зовнішньоторговельних операцій в Україні	291
Проскуріна Неля Особливості вирішення спорів по зовнішньо-економічним контрактам	293
Рубіш Василь, Чакій Ольга Перспективи боротьби та запобігання контрабандної злочинності в межах українського законодавства	294

Федько Роман	
Відповідальність митного брокера за вчинення правопорушень, пов'язаних з провадженням митної брокерської діяльності	295
Шегеда Ігор	
Проблема адміністрування та реформування механізму митних платежів України в умовах глобалізації	297
Шугар Любов	
Вплив воєнних дій на справляння митних платежів	299
Шутко Евеліна, Чакій Ольга	
Управління митними платежами: проблеми та шляхи їх вирішення	301
Юдик Олександра	
Проблеми та перспективи митно-тарифного регулювання експортно-імпортних операцій в Україні	302

**СЕКЦІЯ 7
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У ВОЄННИЙ ТА ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД**

Дерда Антон	
Історичні передумови розвитку оподаткування нерухомого майна	305
Довгенко Яна, Пащенко Костянтин	
Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості на основі функції Харрінгтона	307
Матьковський Василь	
Вдосконалення методики вартісної бізнес-оцінки	308
Нестеренко Аліна	
Особливості оцінки вартості стартапів	311
Огородник Валерія, Ваш Марія	
Оцінка в Україні: сучасні виклики та шляхи розвитку	313

СЕКЦІЯ 4
РОЛЬ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ПЕРІОД ВІЙНИ
ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ

*Nina Poyda-Nosyk, DSc in Economics, Professor,
Professor at the Accounting and Auditing Department*

*Robert Bacho, DSc in Economics, Professor,
Head of the Accounting and Auditing Department
Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Berehove, Ukraine*

**FINANCIAL POSITION OF THE AUTOMOTIVE INDUSTRY COMPANIES
IN THE TRANSCARPATHIAN REGION**

Automotive industry of Transcarpathia has an important leverage effect on state with number of employees, diversity and capacity of the component manufacturers, share in the industry's income [1]. The region also has shown potential for growth in the automotive industry due to its strategic location, skilled labor force, and proximity to major European markets. Moreover, what is of a paramount importance for nowadays, the region is the safest place for living and running a business in conditions of the martial law in Ukraine.

The automotive sector in Transcarpathia began to attract investments and attention, primarily in the form of component manufacturing, assembly, and related services. A large number of companies operating in the Transcarpathian region produce products for the automotive industry.

The largest regional companies in the sector are Jabil, Eurocar, Yazaki and Flextronics - they occupy the first to fourth place in their market. Key market and financial indicators of main companies in the region are presented in Table 1. As it can be stated according to the given data, Jabil and Flextronics simultaneously show a positive trend in increasing market share for the period 2018-2022. Their market share increased accordingly from 58% to 74% and from 18% to 32%.

Smaller companies (Tochprilad and Forshner), which occupy only 1-2% of the market share, also show a positive trend of improving their market positions (in terms of market share, market place and place in the sector) during the period.

Table 1
**Key market and financial indicators of the automotive industry companies operating in
the Transcarpathian region***

Indicator	YEAR	Jabil Circuit Ukraine Limited LLC	PrJSC Eurocar	LLC Yazaki Ukraine	FACTORY "FLEXTRONICS LLC"	"Forshner Ukraine" LLC	Mukachevsky plant "Tochprilad"
Market share, %	2018	58,71	29,55	14,37	18,71	1,05	1,24
	2019	58,78	27,85	8,67	25,62	0,85	0,97
	2020	58,21	26,58	6,29	28,85	1,14	1,06
	2021	68,68	26,11	5,38	30,20	1,42	2,37
	2022	74,60	17,35	6,94	32,94	1,38	2,22
The company's place in the market	2018	1	1	1	2	20	16
	2019	1	1	4	1	19	19
	2020	1	1	5	1	18	13
	2021	1	1	6	1	15	8
	2022	1	2	4	1	12	9

*VIII Всеукраїнська науково-практична конференція
«Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин:
виклики глобалізації та регіональні аспекти»*

Relative revenue growth for the year, %	2018	32,8	2,4	61,2	49,1	17,3	-2,8
	2019	-5,9	18,3	-29,0	36,1	-4,4	-19,0
	2020	-5,1	-8,9	-32,3	26,3	25,5	4,4
	2021	24,6	24,4	-4,0	27,6	39,1	45,7
	2022	15,2	-29,5	65,7	5,7	25,3	12,8
The company's place in the sector of its main activity by revenue	2018	191	84	94	267	1292	1629
	2019	212	74	152	195	1390	2034
	2020	221	77	223	144	1166	1925
	2021	189	70	251	117	819	1260
	2022	153	97	139	107	746	1311
Equity-to-Assets	2018	77,6	13,2	-5,6	-131,2	-227,2	79,3
	2019	66,8	20,5	-14,9	-47,3	-208,0	79,9
	2020	86,3	18,5	-29,1	-63,1	-150,8	68,4
	2021	82,2	23,7	-16,8	-29,6	-95,0	68,1
	2022	78,6	23,8	0,4	-39,0	-62,1	63,8
ROA,%	2018	9,1	7,9	-4,3	5,1	-102,4	2,1
	2019	-2,4	11,3	-2,8	27,6	-55,9	-2,2
	2020	4,9	-2,2	-26,8	-20,3	-66,6	6,2
	2021	7,0	3,7	-7,5	19,5	-13,5	1,3
	2022	8,0	3,9	-7,2	-11,5	4,5	8,5
ROE, %	2018	21,4	-	-161,8	-	-36 835,0	2,8
	2019	-3,2	122,8	-	-	-	-2,7
	2020	6,0	-10,5	-	-	-	10,0
	2021	9,4	18,6	-	-	-	1,9
	2022	11,4	19,6	-95,1	-	-	15,4
Net Profit Margin (NPM)	2018	8,4	7,1	-2,1	6,5	-49,6	2,9
	2019	-2,4	7,0	-1,1	35,2	-37,0	-3,7
	2020	5,1	-1,5	-19,0	-22,5	-60,4	12,6
	2021	6,7	1,9	-5,7	21,7	-16,2	1,8
	2022	7,7	3,3	-5,6	-13,0	6,1	13,3

*Source: compiled by the authors based on the YouControl data (<https://youcontrol.com.ua>)

When calculating the market indicators, the role of each company played in the relevant sector or market in view of the main activity was taken into account.

In order to understand financial stability and profitability of the chosen companies, a few financial indicators were selected for analysis, namely Equity-to-Assets, Return on assets (ROA), Return on assets (ROA), Return on equity (ROE) and Net profit margin (NPM).

1. As Table 1 shows, three of six companies (Yazaki, Flextronics and Forshner) have problems with their solvency during the given period, namely with their equity capital adequacy. Eurocar has a high dependence on debt capital, as the share of equity capital in the total assets by the end of 2022 was only about 24%. Only Jabil and Tochprilad have the optimal value of the indicator, since their share of equity in the balance sheet exceeds 60%.
2. Negative values of Return on assets (ROA) indicate losses, as in case with both companies Yazaki Ukraine LLC and Forshner Ukraine LLC. Such companies from the sample as Mukachevsky plant "Tochprilad" and Jabil Circuit Ukraine generate the largest return on assets – their ratios were 8.5% and 8% accordingly.
3. Negative values of ROE indicate losses. If the capital value is negative, the coefficient is not calculated. This situation with a negative value of equity is observed in three companies -

Yadzaki, Forshner and Flextronics. From the point of view of investors, the most attractive is Eurocar, which demonstrates positive dynamics of the indicator and has the highest value of ROE among the selected companies at the end of 2022, namely 19.6%.

4. According to the value of NPM the activities of Yadzaki and Forschner are completely unprofitable during the years 2018-2022, although the latter company went into profit-making activities in 2022.

In general, all the above-mentioned companies have shown a positive trend of increasing the volume of activity and improving financial stability and profitability over the past 5 years.

References:

1. Bacho R., Poyda-Nosyk N. Automotive industry in the regions of Ukraine: key approaches to assessing labor market and business perspectives. Scientific edition (monograph) of the Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education / Robert Bacho, Nina Poyda-Nosyk. Berehove–Uzhhorod: FR II THCHE - RIK-U LLC, 2023. 112 p.

*Олександра Баранова, студентка 2 курсу
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, м. Вінниця
Науковий керівник: Богацька Н. М., к.е.н., доцент*

ЦІНОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ЙОГО ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ

Цінова політика підприємства є найбільш важливою її частиною. Загальна економічна політика, що забезпечує адаптацію підприємства до економічної ситуації. В умовах ринкової економіки комерційні організації мають реальну можливість проводити власну економічну політику, в тому числі ціноутворення.

Формування ринкових відносин в економіці призвело до значного підвищення значущості ціноутворення. Повноваження щодо встановлення цін передаються господарюючим суб'єктам, які вже на власному досвіді переконалися, що конкурентоспроможність продукції, рівень попиту, прибуток підприємства і окупність інвестицій залежать від обраної цінової політики. Досвід економічно розвинених країн переконливо показує, що цінова політика в ринкових умовах повинна бути маркетинговою.

Для визначення факторів, що впливають на ціноутворення потрібно дізнатися які компоненти входять до ціну продукту або послуги. Ціни мають різний характер наприклад: світові ціни, гуртові (відпускні) ціни, закупівельні ціни, роздрібні ціни, транспортні тарифи, державні ціни, комунальні ціни, вільні ціни, контрактні ціни, регіональні ціни, ціни «Франко». Націнка визначається власником бізнесу з урахуванням ринкових умов, конкуренції та стратегії підприємства. Вона також може бути різною для різних товарів чи послуг, залежно від їх споживчої цінності та конкурентоспроможності на ринку [1].

Існують методи ціноутворення, що згруповані в дві групи: витратні методи та маркетингові. Витратні методи ціноутворення базуються на витратах, які підприємство понесло при виробництві товару або наданні послуги. Серед таких методів можна виділити метод повного витрат, метод витрат на одиницю продукції, метод витрат на ринкову ціну тощо. Маркетингові методи ціноутворення базуються на попиті та конкуренції на ринку. Вибір методу ціноутворення залежить від багатьох факторів, таких як вид продукту чи послуги, конкурентна ситуація на ринку, цільова аудиторія та інші. В основі цього методу лежить така реальна категорія, як витрати або витрати компанії на виробництво і реалізацію товарів, підтверджені бухгалтерськими документами. Надійність цього підходу також підтверджується економічною теорією, яка розглядає ціноутворення як засіб забезпечення повного відшкодування витрат і отримання запланованих вигод [2].

ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН:
ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

Збірник матеріалів
VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції

(1 грудня 2023 р., м. Ужгород)

*До 60-річчя заснування економічного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

Т 65 Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 1 грудня 2023 р.) – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. – 315 с.

Збірник укладено за матеріалами VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти», яка відбулася 1 грудня 2023 р. у ДВНЗ «Ужгородський національний університет», з метою обміну інформацією, досвідом та результатами наукових досліджень з питань модифікації підходів щодо фінансово-кредитного забезпечення розвитку національної та регіональної економіки в реаліях війни та післявоєнного відновлення. Матеріали авторів містять різні точки зору з теоретичних та прикладних засад розвитку фінансової системи держави і регіонів та охоплюють проблемні питання соціально-економічного розвитку України в умовах децентралізації та євроінтеграції, впливу глобальних трансформаційних процесів на фінансову систему країни та функціонування суб'єктів фінансового ринку, модифікації бюджетної та податкової політики в умовах воєнного стану, актуальні аспекти формування зовнішньоекономічної та митної політики держави в реаліях часу, необхідність і перспективи розвитку оціночної діяльності та особливості фінансового менеджменту в період війни та відновлення національної економіки.